

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih: 7.2.2017

Sayı: 1057

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Doğayı tüm biçim ve işlevleriyle korumak ve kaynakları sınırlı bir gezegende insanlar için adil bir yaşam alanı yaratmak amacıyla; doğal sermayenin korunması, adil kaynak yönetimi, mali akışların yeniden yönlendirilmesi, üretim ve tüketim için dirençli piyasalar yaratmak, enerji ve gıda sistemlerinin dönüştürülmesi yani yenilenebilir enerjiye geçiş gibi her koldan bütünsellikli çalışmaların TBMM çatısı altında yürütülmesi için Anayasanın 98 ve İçtüzüğü'nün 104 ve 105. Maddeleri gereğince bir Meclis Araştırması açılması konusunda gereğini arz ederiz.

Saygılarımla,

M. Bakan.

Murat BAKAN
İzmir Milletvekili

ONURSAL ADIGÜZEL

İst. Mv.

Senal Sarıhan

Ank. Mv.

Niyazi Nefi Kara
Antalya Mv.

Yakup Akkaya
İst. Mv.

Elcan Aydoğan
Bursa Mv.

Hayat Tekin
M. Bakan

Kadim Durmaz
Tokat Mv.

Mehmet Göktaş
Gaziantep Mv.

Muhsin Akkaya
M. Bakan

Gaye USİVER
Eskişehir Mv.

Orhan Sarıbal
Bursa Mv.

Emir ERDEM
Diyarbakır Mv.

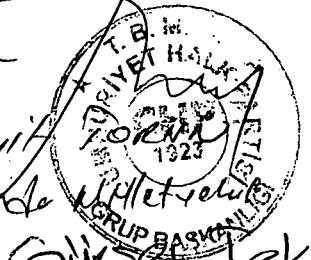
Veli AGAABA
Makanya Mv.

Hayat TEKİN
Samsun Milletvekili

Nurhayat Altın Kayaşın
Bursa Mv.

Mehmet CUM
Balıkesir Mv.

Mohmut PARIK
İstanbul Mv.

Selma Doğan
İstanbul Mv.

M. Bakan
M. Bakan

Gürsel Tekin
M. Bakan

GEREKÇE

Bilim insanları, “*Antroposen*” adı verilen yeni bir jeolojik çağa girildiğini ve bu çağda insan etkisiyle iklimin hızla değiştiğini, okyanusların asitlendiğini, canlı topluluklarının yok olduğunu ve bütün bu değişimlerin bir insanın yaşam süresi içerisinde ölçülebilecek bir hızla gerçekleştiğini ifade etmektedirler.

Dünya Doğayı Koruma Vakfı (WWF) tarafından hazırlanan Yaşayan Gezegen Raporu’na göre, 2020 yılına kadar yeryüzündeki canlı popülasyonlarının 3’te 2’sinin yok olacağı ifade edilmiştir.

İki yılda bir hazırlanan ve dünyanın mevcut durumunu özetleyen Yaşayan Gezegen Raporu; 1970-2012 yılları arasında omurgalı canlı popülasyonlarında (memeliler, balıklar, kuşlar, iki yaşamlılar, sürüngenler) ortalama yüzde 58’lik genel bir düşüş olduğunu ortaya koymaktadır. Bu çarpıcı azalma, karasal türlerin popülasyonlarında yüzde 38’lik, denizde yaşayan popülasyonlarda yüzde 36’lık, tatlı su popülasyonlarında ise yüzde 81’lik bir düşüş anlamına gelmektedir. Rapora göre, hiçbir önlem alınmaz ve bu gidişat devam ederse, 2020’ye kadar dünyadaki canlı popülasyonlarının yüzde 67’si tamamen yok olabilir. 2014’de yayımlanan Yaşayan Gezegen Raporu’nda türlerin popülasyonlarındaki genel düşüş yüzde 52 iken; bu oranın iki sene içinde yüzde 58’e çıkmıştır.

İnsan faaliyetleri nedeniyle eşi benzeri olmayan bir yıkım yaşandığını gözler önüne seren rapor, doğa ve doğanın insanlığa sunduğu hizmetlerin de artan risklerle karşı karşıya kaldığını göstermektedir.

Yaşayan Gezegen Raporu, canlı yaşamını tehdit eden ve dünyadaki canlı yaşamını yok oluşturan beş büyük soruna dikkat çekmiştir: **‘Habitat kaybı ve bozulması’, ‘Türlerin aşırı tüketimi (hem hayvan hem bitki)’, ‘Kirlilik’, ‘İstilacı türler ve hastalıklar’, ‘İklim değişikliği’.**

Yapılan çalışmalar kapsamında elde edilen verilere göre, azalan popülasyonların karşı karşıya olduğu en yaygın tehdit; habitat kaybı ve bozulması. Habitat kaybının önde gelen nedenleri ise, sürdürülebilir olmayan tarım uygulamaları, ormansızlaşma ve tatlı su sistemlerindeki değişiklikler. Ancak tehditler çoğunlukla birbirini etkilemektedir; örneğin habitat bozulması ve türlerin aşırı tüketilmesi, bir türün iklim değişikliğine uyum sağlama yeteneğini riske atabilmektedir.

Yapılan son çalışmalar, geçmişte milyon yılda gerçekleşen çevresel sistemdeki değişikliklere bağlı yok oluşlar, bugün bir insan ömrüne sığabilecek hızla gerçekleştiğini gözler önüne sermektedir.

İnsanlık, 1970’lerin başlarından bu yana, gezegenimizin sürdürülebilir bir şekilde sunabileceğinden daha fazlasını talep etmektedir. **İnsanlığın 2012 yılı içerisinde tükettiği doğal kaynak ve hizmetlerin karşılanabilmesi için 1,6 Dünya’ya eşdeğer bir biyolojik kapasiteye gereksinim duyulmuştur.**

Ekolojik Ayak İzi; insanlığın doğa üzerindeki taleplerini, kaynak sağlama ve atıkların bertaraf edilmesi (şimdilik sadece fosil yakıt kaynaklı karbondioksit, arazi kullanımındaki değişim ve çimento) için gerekli biyolojik üretkenliğe sahip alanların miktarı ile kıyaslanmaktadır. Buna göre altı talep kategorisi vardır:

TARIM ARAZİSİ AYAK İZİ: İnsan tüketimi için besi hayvanı yemi, yağ bitkileri, kauçuk, gıda ve lif üretmek için gerekli araziye duyulan talebi ifade etmektedir.

OTLAK AYAK İZİ: Et, süt, deri ve yün ürünleri elde etmek üzere besi hayvanı yetiştirmek için gerekli otlaklara duyulan talebi ifade etmektedir.

BALIKÇILIK SAHASI AYAK İZİ: Deniz ürünleri avcılığının ve su ürünleri yetiştiriciliğinin sürdürülmesi için gerekli yıllık üretimi sağlamak için ihtiyaç duyulan deniz ve iç su ekosistemlerine olan talebi ifade etmektedir.

ORMAN ÜRÜNLERİ AYAK İZİ: Yakacak odun, kağıt hamuru ve kereste ürünlerinin temini için ormanlara duyulan talebi ifade etmektedir.

YAPILAŞMIŞ ALAN AYAK İZİ: Ulaşım, konut ve endüstriyel yapılar da dâhil olmak üzere altyapı için ihtiyaç duyulan biyolojik üretkenliğe sahip alanlara olan talebi ifade etmektedir.

KARBON AYAK İZİ: Okyanuslar tarafından emilmeyen karbonu uzun vadede tutmak amacıyla yararlanılacak ormanlara duyulan talebi ifade etmektedir. Bu kategori, ormanların insanlar tarafından işletilme dereceleriyle yaş/cinslerine göre farklı karbon tutma oranlarını yansıtmakta ve kontrol edilemeyen orman yangınları, toprak ve ağaç kesimi kaynaklı emisyonları kapsamaktadır.

Son 40 yıla ait Ekolojik Ayak İzi verilerine göre, toplam küresel Ekolojik Ayak İzi'ne yönelik az sayıdaki azaltım girişi, doğa üzerindeki insan etkisini sınırlamayı amaçlayan bilinçli politikalar haline gelememiştir. Bunlar daha ziyade, 1973 petrol krizi, 1980-1982 yılları arasında ABD'de ve birçok OECD ülkesinde görülen ağır ekonomik durgunluk ve 2008- 2009 yıllarında yaşanan küresel ekonomik durgunluk gibi büyük ekonomik krizlere tepki olarak ortaya çıkmıştır. Toplam Ekolojik Ayak İzi'ndeki bu azaltımlar ancak geçici olabilmiş ve bunları hızlı yükseliş dönemleri izlemiştir.

Biyolojik çeşitliliğin kaybolması ekosistemin çökmesine neden olmaktadır. Bu çöküşle temiz hava, su, gıda ve iklim hizmetleri de kaybedilmektedir. Gıda, enerji ve suya herkesin erişebildiği, biyolojik çeşitliliğin korunduğu, ekosistem bütünlüğünün güvenceye alındığı koşullar sağlanmalıdır. İnsan faaliyetlerinin çevre üzerindeki baskısının sonuçları giderek daha fazla gözlemlense ve kabul edilse de toplumun bu duruma akılcı bir ekonomik tepki vermesi gerekmektedir. Doğayı tüm biçim ve işlevleriyle korumak ve kaynakları sınırlı bir gezegende insanlar için adil bir yaşam alanı yaratmak amacıyla; doğal sermayenin korunması, adil kaynak yönetimi, mali akışların yeniden yönlendirilmesi, üretim ve tüketim için dirençli piyasalar yaratmak, enerji ve gıda sistemlerinin dönüştürülmesi yani yenilenebilir enerjiye geçiş gibi her koldan bütünsellikli çalışmaların TBMM çatısı altında yürütülmesi için Anayasanın 98 ve İçtüzüğü'nün 104 ve 105. Maddeleri gereğince bir Meclis Araştırması açılması konusunda gereğini arz ederiz.

